

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quodnam futurum sit nomen proprium Antichristi. Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

COMMENTARIUM SECUNDVM EXEGETICVM.

DE ANTICHRISTO.

Multa deinceps disputat Ioannes de Antichristo, & hoc ipso capite, cum non pauca dixisset, tandem illius nomen tradidit difficillimo plane enigmate inuolutum, vsque adeo, vt sibi premitendum putauerit: *Hic sapientia est, qui habet intellectum, computet numerum bestia*, hoc est: Hic diligenti, & accurata inuestigatione opus est. Quoniam igitur crebra nobis deinceps facienda est Antichristi mentio, operę pretium duximus continuata tractatione de Antichristo disputare, & omnia, quę ad eius ortum genus, vitam, mores, imperium, & mortem pertinent, sub aspectum subiicere, ne postea in singulis sparsim immorari, & preter ordinem quędam perstringere, quędam etiam cogamur non sine fastidio replicare.

Quodnam futurum sit nomen proprium Antichristi.

SECTIO PRIMA.

Omen proprium Antichristi ita obscure Ioannes nobis aperuit, vt nihil fortasse toto hoc opere sub obscurioribus symbolis explicasse videatur. Sic enim ait: *Qui habet intellectum, computet numerum bestia, numerus enim hominis est, & numerus eius, sexcenti sexaginta sex*, hoc est computandę sunt literę, ex quibus nomen eius conficitur: *nam numerus hominis est*. Quę verba sic exponit Rich. de

sancto Viē. id est, numerus nominis eius est numerus, qui ab homine computari potest: Arethas aliter: *Numerus hominis est*: id est, eius nomen non est insuetum, & insolens, sed familiare. Alij sic: *Numerus hominis est*: id est, hominis est numerare: quare qui intellectum habet, computet numerum literarū nominis eius. Probabiliter etiā Beda: *Numerus hominis est*: id est ne eum putemus, iuxta quorundā opinionē, demonem futurū, sed vnum de hominibus, in quo tamē Satanas habitaturus est corporaliter. Denique huiusmodi ænigma difficillimū Ioannes proponit: *Numerus eius sexcenti sexaginta sex*: cui cum se tot, tantique Oedipi opposuerint, nemo tamen illud hæcenus potuit satis explicare: neque verò nos tantum nobis assumimus, vt perfectam eius explicationē audeamus polliceri. Antequā igitur singulorum sententias cōnumeremus: præmittere oportet tam Hebręos, quàm Gręcos suis ipsorū characteribus pro notis numerorum vti solere. Deinde incertum esse, nū Ioannes loquatur de nomine Antichristi scripto literis Gręcis, an Hebraicis: verisimilius tamē videri Gręcos characteres intelligere: siquidem & Gręcē, & Gentibus præcipuē Apocalypsim scribebat. Deniq; aduertendum Ioānem velle tradere nomen propriū Antichristi, non dignitatis, aut officij. Quare sensus Ioan. is est, literas ex quibus conflabitur Antichristi nomen, si pro notis numerorū sumantur, effecturas numerum sexcentorum sexaginta sex.

His politis, mirum est, quā multę ac dissidentes huius de Antichristi nomine II.

Aaa iij

Rich. Viē.
Areth.

Beda.

Characteribus pro numerorū notis vtiuntur Hebręi, & Gręci.

David.
Chytr.
Theod. Bib.
Absurda &
impia hereti-
corum sententia.
Genebrard.

enigmatis explicaciones prodierint. Prima sententia est, quorundam Hereticorum, videlicet Davidis Chytrei in comment. huius cap. & Theodori Bibliandri dicentium nomē Antichristi esse hoc nomen λατῆριος Latinos: vnde colligunt Papam, qui Princeps est Latinorum esse Antichristum. Verū quicquid sit de nomine Latinos, de quo postea dicendum. Hęc sententia præter quàm quòd est hæretica, & impia, est etiã maximè absurda, cum Romanus Põtifex iam inde à principio Ecclesie fuerit ex quo tẽpore Antichristus nõ fuit. Secũda fuit Gilberti Genebrardi lib. 3. luæ Chronologiæ, vbi exhibimavit Mahometam illum impium Abdala patre, & Emina, siue Ennia matre Iudæa genitum, circa annum Domini sexcentesimo quartũ, Antichristũ fuisse: aut certè regni Antichristi conditorẽ, eò quòd nomē Mahometũ reddat numerũ sexcentorũ sexaginta sex. Idẽmq; affirmat Eut. p. 2. sup̄ Panoplia, tit. 21. Zonarastomo 3. Annaliũ, & Cedrenus. Tertia est aliorũ, qui crediderũt Martinũ Lutherũ, idest, Martinus Lanter, Antichristum fuisse, eò quòd eius nomē cum numerũ conficiat. Ita sensit Gulliel. Lindanus l. 3. Dubit.

Euthym.
Zonarast.
Cedrenus.
Gulliel. Lin.

III.

Verũm his omĩssis, quæ pẽr se corruunt, multa Antichristi nomina cũ numerũ reddentia tam veteres, quàm recentiores excogitarũt. Primũ est λαμπέτης idest, Illustris. Secundum ἰνιδιος, idest, Vitor. Tertium νεκρός ὀδύρος, idest, Malus Dux. Quartum ἀλγῆς βλαχέρος, idest, Verus nocens. Quintũ πάλαι βόσχαρος, idest, olim inuidus. Sextum ἀγνός ἄδικος, idest, Agnus nocens: quæ omnia excogitavit Arethas. Septimum ἀργμας, idest, Nego, quod finxit Hippolytus Mart. En orat. de consummatione mundi, Primas. & Ansbert. quod nimirũ sit negaturus Christum. Octauum ἀντιμος, idest, Contrarius, quod asserit Tycon. & Primas. Nonum γερσικήος nomen Gothicũ, idest, Gensericus. Decimũ Dielux, latinum nomen: si more latino accipiamus D. pro quingẽtis, I. pro vno, C. pro centũ, L. pro quinquaginta, V. pro quinque X. pro decem, Duo præcedentia nomina adinueniẽtũ Haymo, & Rupertus. Vndecimũ ἐνυθας, quod asserit D. Iren. li. 5. aduersus hæreses, Duodecimũ λατῆριος ex eodem Ireneo. Decimũ tertium τίταν, quod asserunt D. Iren. Areth. & Ansbert. Et quidem D. Iren. nomen Titan ceteris omnibus antepõnit ex eo, quòd hoc nomen Diuinũ existimetur apud multos: vnde & factum sit, vt sol Titan appellaretur. Accedit, Quod est nomen regale, imo & tyrãnicum. Decimũ quartum βενέδικτος, idest, Benedicẽs, quod finxit Andr. Caf.

Quam multa Antichristi nomina excogitauerunt auctores.

D. Iren.

Ceterum ex cõmemoratis nominibus multa sunt improbabilia, nec enim credibile est Antichristum habiturum nomen inuidiosũ, & tyrannidem significãs. Quare admodum est verisimile, imo & fere certũ non esse appellandũ neque Malum ducem, neque Nocentem, neque Inuidum, neque Negatorem, neque Contrarium, imo neque accepturum nomen, quod aliquis præcedentium regũ, aut imperatorum habuerit: propter insignem enim superbiã in omnibus singularis esse contendet: quò sit, vt non sit appellandus Gensericus, neque Titan. Sed & illud certissimũ nihil certi de eius nomine definiti posse, nomẽnque Antichristi vsque ad eius tempora incognitum futurum mortalibus: cum enim multa nomina fingi possint, quæ tam Hebraicè, quàm Latine, & Gracè numerum illum sexcentorum sexaginta sex conficiant: quis vnquã diuinare poterit, quodnam ex tã multis Antichristi nomen futurum sit? quem admodum D. Iren. loco citato disertis verbis confiteretur. Quamquam enim existimet probabile esse nomen Titan futurum nomen Antichristi, tamen paulò post subiungit. Cum igitur tantum susceptionum habeat hoc nomen Titan, tantam habeat verisimilitudinem, vt ex multis colligamus, ne forte Titan vocetur, qui ventet: nos tamen nõ periclitabimur in eo, nec a seuentibus pronunciamus hoc eum nomen habiturum scientes, quoniam si oporteret præsensẽ tempore manifeste prænũciare non ca-

Antichristi nomen vsque ad eius tempora erit incognitum.
D. Iren.

VIE
Apoc
17

re nomen eius, per ipsum utique editum fuisset, qui Apocalypsim viderat. Hæc Irenæus.

Sed quærat meritò aliquis, quam utilitatem fidelium spectavit Ioannes sub tã difficili, & obscuro anigmate nobis tradens nomen Antichristi? Respondemus id potissimum spectasse Ioannem, ut cù Antichristos aduenerit (id quod ex multis aliis argumentis notissimum esse debet) computent fideles nomen eius, & comperto eo numero sint multò magis certi de Antichristo, nec vllus eis relinquatur dubitandi locus. Simile quiddam accidit in nomine Messia, de quo tam multa extabant Prophetarum vaticinia. Etenim nemo vnquam certò, & explorato intellexit illum appellandum Iesum: cum tamen eiusmodi nomen multis scripturæ testimoniis indicatum, consignatumque esset, imò & vna ex Sibyllis (vt refertur in lib. i. Sibyllinorum carminum) prædixerit numerum nominis Messia futurum, *Octingenti octoginta octo*, his carminibus.

Numerus
nominis
Messia
Sibyllæ.

Sed quæ sit numeri totius summa docebo.

Nam quæ octo monadas, totidem decadas super ista

At quæ hecatonta ad octo infidus significabit

Humanum nomen: tu verò mente teneto.

Ex quibus verbis nemo vnquam colligere potuit Messiam appellandum Iesum, cum multa nomina formari potuissent eum, numerum cõtinentia, quem admodum modò multa Antichristi nomina sub numero Ioannis excogitantur. Quòd autem nomen Iesus Græcè scriptum efficiat numerum octingentorum octoginta octo patet, quia, I. significat Decem, H octo, S. ducenta O. septuaginta, Y. quadringenta, S. ducenta: Meritò autem Antichristi nomen ex senariis conficitur: Christi autem ex octonariis: etenim senarius non peruenit ad septenarium, quæ est requies Domini, sequitur enim die septimo: at octonarius est ipsius gloriæ symbolum, quoniam septenarios, siue hebdomadas, per quas mûdus voluitur consequitur. Nec vacat mysterio, quòd tres senarij Antichristo, tres octonarij Christo tribuuntur, vt cõsummata Antichristi malitia, & summa à requie Domini, hoc est, gratiæ, & gloriæ distãtia significetur: Christi autè triplicata, hoc est, omnibus numeris absoluta felicitas exprimat, quam suis cultoribus pollicetur.

Nomen Iesus
Græcè scriptum
quem numerum
efficiat.

Vtrum Antichristus sit verus homo futurus.

SECTIO II.

Tanta futura est Antichristi malitia, vt plerique eam in hominem eadere nõ

possent putauerint: itaque sibi persuaserint Antichristum futurum ipsum Dæmonem sub phantastico, & apparente corpore occultatum. Sic enim tenet Hippolytus Mart. in orat. de consummatione mundi, existimans Antichristum fore Diabolum, qui de falsa virgine, falsam carnem assumeret, Christus Dominus, inquit ex immaculata Virgine natus in figura carnis humanæ hostem concubavit suæ Diuinitatis propria potentia: ad eundem modum Diabolus ex impura muliere prodibit super terram, sed falsam assumpsit nascetur ex virgine. Nam Christus veram carnem, & præter peccatum, nostra per omnia mens, similem assumpsit: Diabolus carnem secundum visionem tantum, & opinionem assumeret, & phantastica carnis substantia organi vice vteretur. Hæc Hippolytus. Verum hæc sententia meritò erroris arguitur ex eo, quòd Paulus 2. ad Theil. 2. Antichristum hominem appellat. Nisi venerit discessio primum, & reuelatus fuerit homo peccati, filius perditionis. Quo loco vtitur Theodor. in comment. 2. ad Theil. ad idem confirmandum: quem admodum & D. Hieron. illis verbis Dan. 7. Et ecce oculi quasi oculi hominis erant in cornu isto: Ne, inquit, eum putemus iuxta quorundam opi-

Hipp. Mart.
Antichristus
futurus dia-
bolus de falsa
virgine carnis

2. Theil. 2. 3.

Theodor.
D. Hieron.
Dan. 7. 2.